

# Lag om ändring i lagen (1990: 1114) om värdepappersfonder;

SFS 1992: 1320

Utkom från trycket  
den 28 december 1992

utfärdad den 17 december 1992.

Enligt riksdagens beslut<sup>1</sup> föreskrivs i fråga om lagen (1990: 1114) om värdepappersfonder

dels att lagen (1992: 556) om ändring i lagen (1990: 1114) om värdepappersfonder inte skall träda i kraft,

dels att 4 § skall upphöra att gälla,

dels att i 10, 11, 21, 29, 32–35, 38 och 40–43 §§ ordet ”bankinspektionen” i olika böjningsformer skall bytas ut mot ”Finansinspektionen” i motsvarande form,

dels att 1, 3, 6, 13, 18–20, 22, 23, 27, 30, 39 och 44–46 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall föras in åtta nya paragrafer, 7 a, 7 b, 7 c, 10 a, 13 a, 43 a, 44 a och 44 b §§, samt närmast före 7 a och 44 a §§ nya rubriker av följande lydelse.

1 § I denna lag förstås med

1. värdepappersfond: en fond bestående av fondpapper och andra finansiella instrument, vilken bildats genom kapitaltillskott från allmänheten och ägs av dem som skjutit till kapital,

2. fondverksamhet: den förvaltning av en värdepappersfond och den försäljning och inlösen av andelar i fonden, som utövas av ett fondbolag,

3. fondbolag: ett svenskt aktiebolag som fått tillstånd att utöva fondverksamhet,

4. förvaringsinstitut: en bank eller ett annat kreditinstitut som förvarar en värdepappersfonds tillgångar och som sköter in- och utbetalningar avseende fonden,

5. EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Fondbolaget och förvaringsinstitutet skall handla oberoende av varandra och uteslutande i andelsägarnas gemensamma intresse.

Lagen (1904: 48 s. 1) om samäganderätt skall inte tillämpas på delägarskap i en värdepappersfond.

3 § Annan näringsverksamhet, som inte är fondverksamhet enligt denna lag eller verksamhet enligt 2 § andra stycket, och där allmänheten erbjuds att för gemensam räkning delta i förvärv och förvaltning av fondpapper och andra finansiella instrument, får bara utövas efter särskilt tillstånd av Finansinspektionen. Sådant tillstånd får endast lämnas till fondbolag och annan som står under tillsyn av inspektionen. För sådan verksamhet gäller bestämmelserna i denna lag i den mån inte undantag medgetts i det särskilda fallet. Av tillståndet skall framgå vilka villkor i övrigt som skall gälla för verksamheten.

6 § För fondbolag gäller vad som är föreskrivet om aktiebolag i allmänhet om inte annat följer av denna lag.

<sup>1</sup> Prop. 1992/93: 90, bet. 1992/93: NU10, rskr. 1992/93: 110. Jfr EES-avtalet bilaga IX avsnitt III och rådets direktiv 85/611/EEG (EGT nr L 375, 31.12.1985, s. 3) m. fl.



Ett fondbolag skall ha sitt huvudkontor i Sverige.

Ett fondbolag skall ha ett aktiekapital som med hänsyn till verksamhetens omfattning är tillräckligt stort. Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen skall meddela närmare föreskrifter om aktiekapitalets storlek.

## I Utländska fondföretag

**7 a §** Ett utländskt fondföretag får efter tillstånd av Finansinspektionen driva fondverksamhet här i landet, från avdelningskontor med självständig förvaltning (filial) eller utan att inrätta filial.

Tillstånd får lämnas bara om

1. företaget i sitt hemland driver likartad fondverksamhet och där står under tillsyn av en myndighet eller annat behörigt organ,
2. företaget vidtar nödvändiga åtgärder för att här i landet kunna
  - göra utbetalningar till andelsägarna,
  - lösa in andelar och
  - lämna den information som fondföretaget enligt reglerna i hemlandet är skyldigt att tillhandahålla, samt
3. den planerade verksamheten här i landet kan antas komma att uppfylla kraven på en sund fondverksamhet.

**7 b §** Ett fondföretag som har sitt säte i ett annat land inom EES får driva verksamhet här i landet utan tillstånd enligt 7 a §, om företaget

1. i sitt hemland har tillstånd att driva fondverksamhet och
2. vidtar nödvändiga åtgärder för att här i landet kunna
  - göra utbetalningar till andelsägarna,
  - lösa in andelar och
  - lämna den information som företaget enligt reglerna i hemlandet är skyldigt att tillhandahålla.

Ett företag som vill driva verksamhet med stöd av första stycket skall anmäla detta till Finansinspektionen. Verksamheten får påbörjas två månader efter det att anmälan gjorts, om inte inspektionen i ett beslut dessförinnan har förbjudit detta därför att förutsättningarna enligt första stycket inte är uppfyllda.

**7 c §** För utländska fondföretags filialverksamhet i Sverige gäller bestämmelserna i denna lag i tillämpliga delar och i övrigt lagen (1992:160) om utländska filialer m. m.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får föreskriva att information som utländska fondföretag lämnar här i landet skall vara på svenska språket samt meddela närmare föreskrifter om de åtgärder som skall vidtas enligt 7 a § andra stycket 2 och 7 b § första stycket 2.

**10 a §** En värdepappersfond får inte ombildas till någon annan form av kollektiv kapitalbildning.

**13 §** Fondbolaget får inte i fondverksamheten

1. ha hand om egendom som ingår i fonden,



2. ta upp eller bevilja penninglån,

3. gå i borgen, eller

4. sälja fondpapper som fonden inte förfogar över.

Fondbolaget får trots bestämmelserna i första stycket ta kortfristiga lån till ett belopp motsvarande högst 10 procent av fondens värde.

**13 a §** Ett fondbolag som avser att i ett annat land inom EES bjuda ut andelar i en värdepappersfond som bolaget förvaltar skall underrätta Finansinspektionen om detta.

**18 §** Medel som ingår i en värdepappersfond får, med de begränsningar som följer av 19–24 §§, placeras i fondpapper och andra finansiella instrument som är eller inom ett år från emissionen avses bli

1. noterade vid en svensk eller utländsk börs,

2. noterade vid en auktoriserad marknadsplats, eller

3. föremål för regelbunden handel vid någon annan reglerad marknad som är öppen för allmänheten.

En förutsättning för placeringar enligt första stycket är att börsen, marknadsplatsen eller marknaden finns angiven i fondbestämmelserna eller har godkänts av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen för sådana placeringar.

I en värdepappersfond får det ingå andra fondpapper och finansiella instrument än de som anges i första stycket, dock högst till 10 procent av fondens värde.

Om notering eller regelbunden handel enligt första stycket inte skett inom ett år från emissionen och de förvärvade instrumenten inte rymms inom tioprocentgränsen enligt tredje stycket, skall de avyttras så snart det lämpligen kan ske. Skälig hänsyn skall därvid tas till fondandelsägarnas intressen.

En värdepappersfond får ha de likvida medel som behövs för verksamheten.

**19 §** I en värdepappersfond får, med de begränsningar som följer av 23 §, ingå fondpapper och andra finansiella instrument med samme emitent till högst

1. 5 procent av fondens värde, eller

2. 10 procent av fondens värde, om det sammanlagda innehavet av sådana tillgångar uppgår till högst 40 procent av fondens värde, eller

3. 25 procent av fondens värde, om de består av obligationer utfärdade av ett kreditinstitut som har säte i ett land inom EES och som enligt lag är underkastat särskild offentlig tillsyn avsedd att skydda innehavare av institutets obligationer, under förutsättning att det sammanlagda värdet av dessa tillgångar uppgår till högst 80 procent av fondens värde, eller

4. 35 procent av fondens värde, om de är utfärdade eller garanterade av en stat, en kommun eller en statlig eller kommunal myndighet i ett land inom EES eller av något allmänt internationellt organ i vilket ett eller flera länder inom EES är medlemmar.

Om en värdepappersfond efter förvärvet kommer att överskrida någon av gränserna i denna paragraf skall fondpapper och andra finansiella instrument avyttras i motsvarande mån så snart det lämpligen kan ske, varvid skälig hänsyn skall tas till andelsägarnas intressen.



**20 §** Begränsningarna i 19 § gäller inte för värdepappersfonder som har fått särskilt tillstånd att inneha obligationer och andra skuldförbindelser utfärdade eller garanterade av en stat, en kommun eller en statlig eller kommunal myndighet i ett land inom EES eller av något allmänt internationellt organ i vilket ett eller flera länder inom EES är medlemmar under förutsättning att de härrör från minst sex olika emissioner och att inte något av förvärven överstiger 30 procent av fondens värde.

Särskilt tillstånd enligt första stycket lämnas av Finansinspektionen i samband med att inspektionen godkänner fondbestämmelserna.

**22 §** I en värdepappersfond får upp till 5 procent av fondens värde ingå andelar i andra fonder. Om en sådan fond förvaltas av samma fondbolag som den egna fonden eller av en förvaltare som direkt eller indirekt har samma ledning eller ägare som det egna fondbolaget, får andelarna innehas bara efter tillstånd av Finansinspektionen. Sådant tillstånd får lämnas endast om den andra fonden, i enlighet med sina fondbestämmelser, är inriktad på placeringar inom ett visst geografiskt område eller en viss ekonomisk sektor.

Om fonderna har sådan anknytning till varandra som anges i första stycket, får förvaltaren inte ta ut någon avgift för förvärv, förvaltning eller inlösen av andelarna.

**23 §** Tillgångarna enligt 19 § får inte överstiga

1. för aktier, 5 procent av röstvärdet för samtliga av emittenten utfärdade aktier,

2. för obligationer och andra skuldförbindelser, 10 procent av emittentens utestående lån om de inte är utfärdade eller garanterade av en stat, en kommun eller en statlig eller kommunal myndighet i ett land inom EES eller av något allmänt internationellt organ i vilket ett eller flera länder inom EES är medlemmar,

3. för andelar i andra fonder, 10 procent av andelarna i fonden.

Om ett fondbolag förvaltar fler värdepappersfonder gäller bestämmelserna i första stycket 1 om röstvärdesbegränsning det sammanlagda aktieinnehavet i fonderna.

**27 §** Fondbolaget skall för varje fond som bolaget förvaltar lämna

1. en årsberättelse inom fyra månader från räkenskapsårets utgång,

2. en halvårsredogörelse för räkenskapsårets första sex månader inom två månader från halvårets utgång.

Årsberättelser och halvårsredogörelser skall innehålla den information som behövs för att man skall kunna bedöma varje värdepappersfonds utveckling och ställning. Handlingarna skall tillställas de andelsägare som inte av sagt sig detta och finnas att tillgå hos fondbolaget och förvaringsinstitutet.

**30 §** Andelarna i en värdepappersfond skall vara lika stora och medföra lika rätt till den egendom som ingår i fonden. En fondandel får inte utfärdas innan betalning för andelen har tillförts fonden.

Värdet av en fondandel är fondens värde delat med antalet fondandelar. Fondens värde beräknas enligt de grunder som bestämts i fondbestämmelserna.



serna. Den egendom som ingår i fonden skall värderas med ledning av gällande marknadsvärde.

Fondbolaget skall fortlöpande och minst en gång i veckan beräkna och på lämpligt sätt offentliggöra fondandelsvärdet.

**39 §** Fondbolagen och förvaringsinstituten står under Finansinspektionens tillsyn. Dessa skall lämna inspektionen de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter som inspektionen begär.

Fondbolagen och de utländska fondföretag som avses i 7 a och 7 b §§ skall med årliga avgifter bekosta inspektionens verksamhet enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar.

**43 a §** Finansinspektionen skall omedelbart underrätta behöriga myndigheter i de andra länder inom EES där ett fondbolag bjuder ut andelar i en värdepappersfond som bolaget förvaltar, när

1. åtgärd enligt 43 § har vidtagits mot bolaget,
2. uppskov med inlösen av fondandelar enligt 32 § första stycket har anmälts till inspektionen.

**44 §** Om någon utövar sådan verksamhet som omfattas av denna lag utan att ha tillstånd till det eller utan att ha följt det i 7 b § föreskrivna anmälningsförfarandet, skall Finansinspektionen förelägga honom att upphöra med verksamheten.

Är det osäkert om lagen är tillämplig på en viss verksamhet, får inspektionen förelägga den som bedriver verksamheten att lämna de upplysningar som behövs för att bedöma om lagen är tillämplig.

Ett föreläggande enligt denna paragraf får riktas såväl mot ett utländskt företag som mot den som här i landet är verksam för ett sådant företags räkning.

#### **Särskilda bestämmelser om ingripanden mot utländska fondföretag**

**44 a §** Om ett utländskt fondföretag som driver fondverksamhet i Sverige med stöd av tillstånd enligt 7 a § överträder denna lag eller på annat sätt visar sig olämpligt att utöva fondverksamhet, får Finansinspektionen återkalla tillståndet eller, om det är tillräckligt, meddela varning.

Inspektionen får bestämma att ett beslut om återkallelse skall gälla omedelbart.

Inspektionen skall underrätta tillsynsmyndigheten i företagets hemland om åtgärder som har vidtagits med stöd av denna paragraf.

**44 b §** Om ett utländskt fondföretag som driver fondverksamhet i Sverige efter anmälan enligt 7 b § överträder denna lag eller på annat sätt visar sig olämpligt att utöva sådan verksamhet, får Finansinspektionen förelägga företaget att göra rättelse. Om rättelse inte sker, får inspektionen förbjuda företaget att göra nya åtaganden här i landet.

Inspektionen får bestämma att ett beslut om förbud att göra nya åtaganden skall gälla omedelbart.

Inspektionen skall underrätta behörig myndighet i företagets hemland om åtgärder som har vidtagits med stöd av denna paragraf.



45 § Föreläggande enligt 44 § och förbud enligt 44 b § får förenas med vite.

Beslut om återkallelse enligt 43 och 44 a §§ får förenas med förbud vid vite att fortsätta verksamheten.

46 § Finansinspektionens beslut enligt 41 § och 44 § andra stycket får inte överklagas.

Andra beslut i särskilda fall som Finansinspektionen meddelar enligt denna lag får överklagas hos kammarrätten.

Har Finansinspektionen i ett ärende om tillstånd enligt 11 § inte fattat beslut inom sex månader efter det att ansökan gavs in, får sökanden begära förklaring av kammarrätten att ärendet onödigt uppehålls. Har inspektionen inte meddelat beslut inom sex månader efter det att en sådan förklaring lämnats, skall det anses som att ansökan har avslagits.

Denna lag träder i kraft, i fråga om 13, 18 och 27 §§, den 1 januari 1993 och i övrigt den dag regeringen bestämmer.

På regeringens vägnar

BO LUNDGREN

Göran Haag  
(Finansdepartementet)

